

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

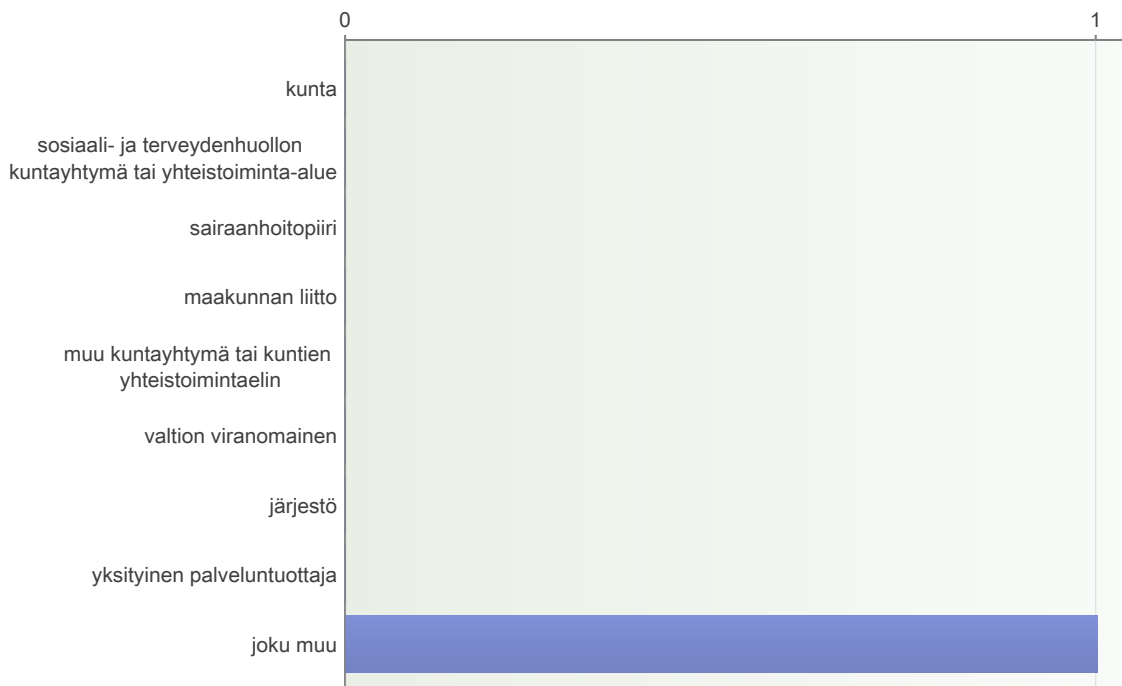
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Kiljavan Sairaala Oy	Päivi Flinkman	+358503807952	14.12.2017	Hallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

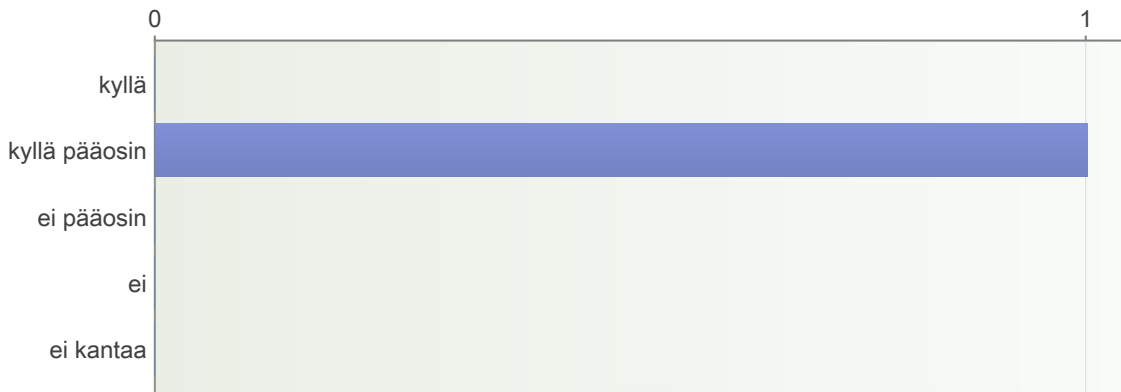

Avoimet vastaukset: joku muu

- julkisen sektorin omistama yksityinen, kuntoutuspalveluja tuottava osakeyhtiö

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

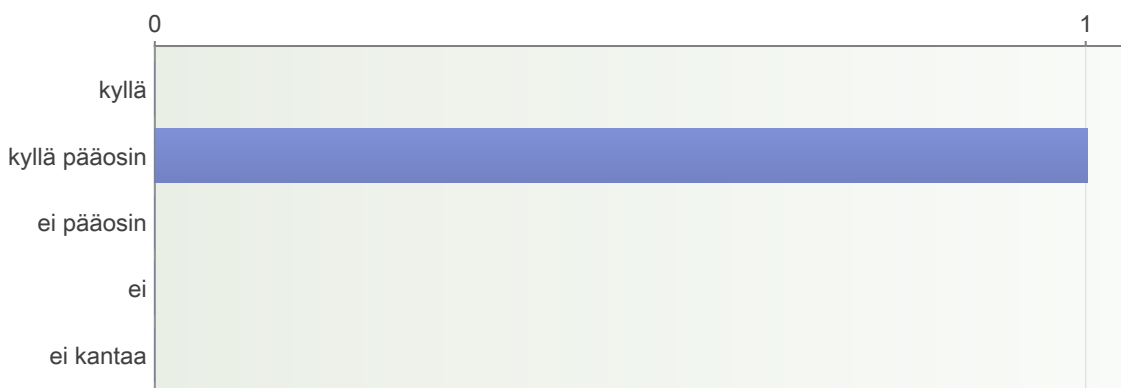
Vastaajien määrä: 1

- Sote- ja maakuntauudistuksella kokonaisuudessaan, muutoksen onnistuessa voidaan kyetä kaventamaan väestön terveys- ja hyvinvointieroja ja lisätä palvelujen yhdenvertaista saatavuutta. Kiljavan Sairaala Oy keskittyy lausunnossaan kommentoimaan valinnanvapauslakiluonnosta lääkinnällisen kuntoutuksen alueella, josta se toteaa, että valinnanvapauslakiluonnos nykyisellään saattaa vaarantaa esim. vaikeavammaisen ja/tai toimintakyvyltään alentuneen henkilön palvelukokonaisuuden saumatonta toteutumista.

Lääkinnällinen kuntoutus tulee toteuttaa pääasiassa moniammatillisena ja monialaisena yhteistyönä huolellisesti laadittuun kuntoutussuunnitelmaan (asiakassuunnitelma) perustuen. Se edellyttää systemaattista seurantaakin etenkin vaativamman kuntoutuksen osalta. Toteuttamiseen tarvitaan usein laitospohjaista, joka toteutetaan moniammatillisesti ja -alaisesti asianmukaisesti resursoitussa kuntoutussairaalassa, -laitoksessa tai -osastolla. Tämä edellyttää palveluiden keskittämistä ja riittävän laajaa väestöpohjaa. Laitospohjaisen toiminnan tulee liittyä kiinteästi eri sairausryhmien hoitopolkuihin, akuutti sairaanhoitoon, kotihoitoon ja -kuntoutukseen. Näillä kullakin on omat roolinsa, ja niiden sisältöä ei tule hajottaa tai toteuttaa koordinoimattomasti. Kokonaisuuteen kuuluu kuntoutuksen hallittu ja tarpeenmukainen seuranta ja raportointi.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hallituksen esitysluonnos laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa, yksityiskohtaisissa perusteluissa 3.11.2017 asiakassetelistä (24 §) todettua:

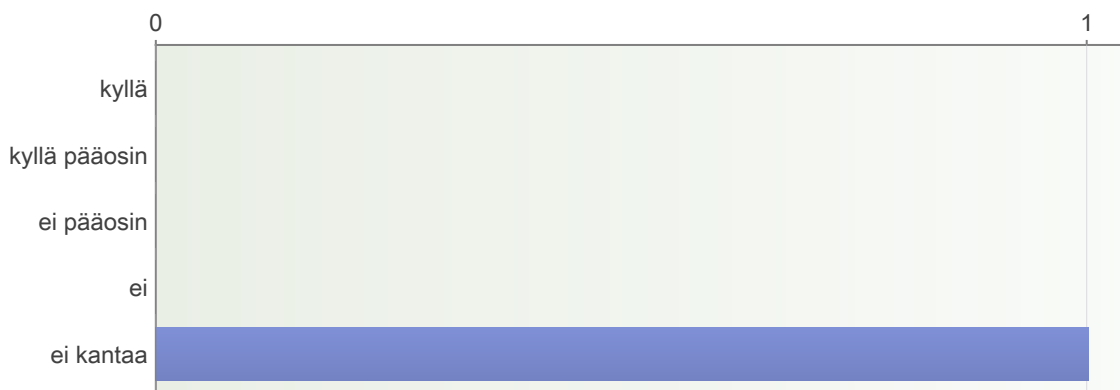
”Pykälän 1 momentin 7 kohdan mukaan asiakasseteli olisi otettava käyttöön terveydenhuoltolain 29 §:ssä tarkoitettuun lääkinälliseen kuntoutukseen liittyvissä terveydenhuollon ammattihenkilön yksittäisissä vastaanottokäynneissä. Mainitun säännöksen mukaan lääkinälliseen kuntoutukseen kuuluu: 1) kuntoutusneuvonta ja kuntoutusohjaus, 2) potilaan toiminta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arviointi, 3) kuntoutustutkimus, jonka avulla selvitetään potilaan kuntoutusmahdollisuuksia, 4) toimintakyvyn parantamiseen ja ylläpitämiseen tähtäävät terapiat sekä muut tarvittavat kuntoutumista edistävät toimenpiteet, 5) apuvälinepalvelut, 6) sopeutumisvalmennus ja 7) 1–6 kohdassa tarkoitetuista tarpeellisista toimenpiteistä koostuvat kuntoutusjaksot laitosp- tai avohoidossa. Ehdotetun lain 18 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan sosiaali- ja terveyskeskuksessa annettaviin suoran valinnan palveluihin kuuluvat 3 kohdassa tarkoitettuihin palveluihin liittyvä terveydenhuoltolain 29 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu kuntoutusneuvonta ja -ohjaus ja 2 kohdassa tarkoitettu toiminta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arviointi. Maakunnan liikelaitos voisi ottaa asiakassetelin käyttöön lääkinälliseen kuntoutukseen liittyvissä terveydenhuollon ammattihenkilön yksittäisissä vastaanottokäynneissä näin ollen vain siltä osin, kuin ne eivät kuulu suoran valinnan palveluihin. Nykyisin kunnat ja sairaanhoitopiirit antavat asiakkaille maksusitoumuksia ja vastaavia erityisesti osaan terapiakäynneistä ja on tarkoituksenmukaista toteuttaa nämä jatkossa asiakassetelillä. Asiakassetelillä saatava kuntoutus voisi olla osa isompaa kokonaisuutta (esim. aivohalvauksen jälkeen muu terapia liikelaitoksesta, mutta puheterapia asiakassetelillä, jolloin asiakas voi hankkia itselleen parhaiten soveltuvan terapeutin.). Myös esimerkiksi pitkäkestoisempi kokonaisuus voitaisiin toteuttaa asiakassetelillä (esim. 5 kerran kotikuntoutus lonkkamurtuman jälkeen, jonka toteutus asiakasetelillä voi olla erityisesti harvaan asutummilla alueilla kustannustehokkaampaa ja nopeammin saatavaa kuin liikelaitoksen jalkautuminen vastaavaan toimintaan tai 20 kerran lyhytpsykoterapiajakso, jolloin asiakas voi valita itselleen soveltuvan terapeutin ja terapian suuntautumisalan). Asiakassetelillä annettava kuntoutus edellyttää hyvää hoidon kokonaissuunnitelmaa ja maakunnan liikelaitoksen tekemää säännöllistä arviointia hoidosta ja hoidon tehokkuudesta.”

Pääosin valinnanvapauslakiluonnos edistää tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia, mutta monisairaana ja/tai toimintakyvyltään alentuneen henkilön kohdalla, joka tarvitsee monipuolisesti lääketieteen, fyysisen ja psyykkisen kuntoutuksen ja sosiaalitoimen eri sektorien palveluja, valinnanvapaus saattaa aiheuttaa hoidon ja kuntoutuksen pirstaloitumista palvelukokonaisuuden ”hajotessa” 1. suoran valinnan palveluiksi, 2. maakunnan liikelaitoksen tuottamaksi laitospkuntoutukseksi ja 3. asiakassetelillä hankittavaksi laitospkuntoutuksen osakokonaisuudeksi (esim. puhe- ja/tai toimintaterapia).

Toimintakyvyltään alentuneet moniongelmaiset potilaat eivät usein itse kykene valitsemaan palveluitaan, vaan hoito ja kuntoutus tulee toteuttaa hoidon ja kuntoutuksen ammattilaisten arvioiden ja suunnitelmien pohjalta. Myös muut potilasryhmät tarvitsevat valinnoissaan asiantuntijoiden neuvoja ja ohjausta. Tämä edellyttää asiantuntijoilta hoidon ja kuntoutuksen kentän ja verkoston hyvää tuntemusta.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

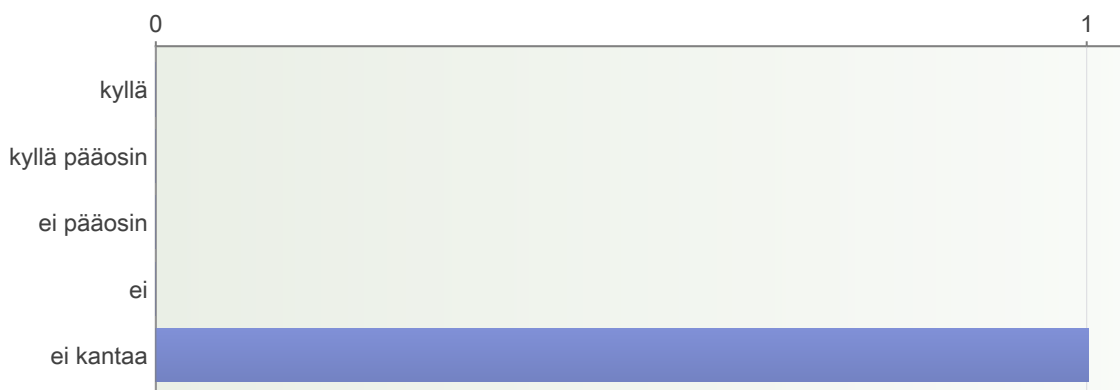
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Katso vastaus kysymykseen 2.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

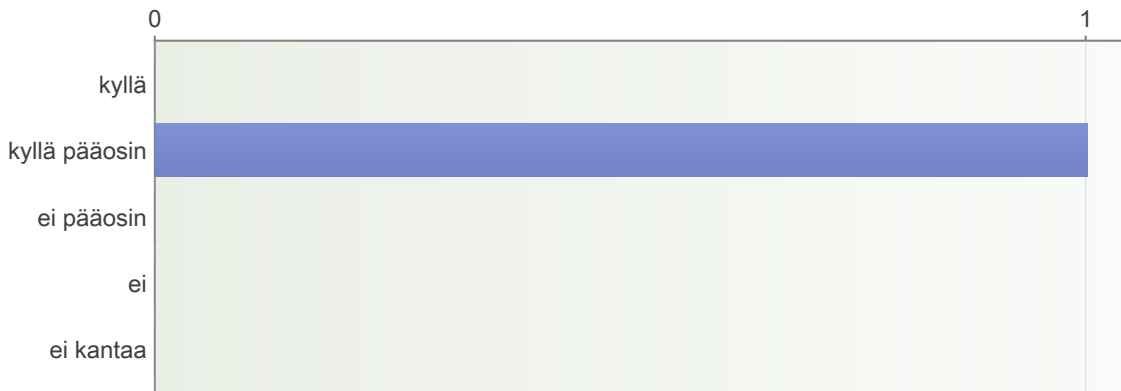
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Katso vastaus kysymykseen 2.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

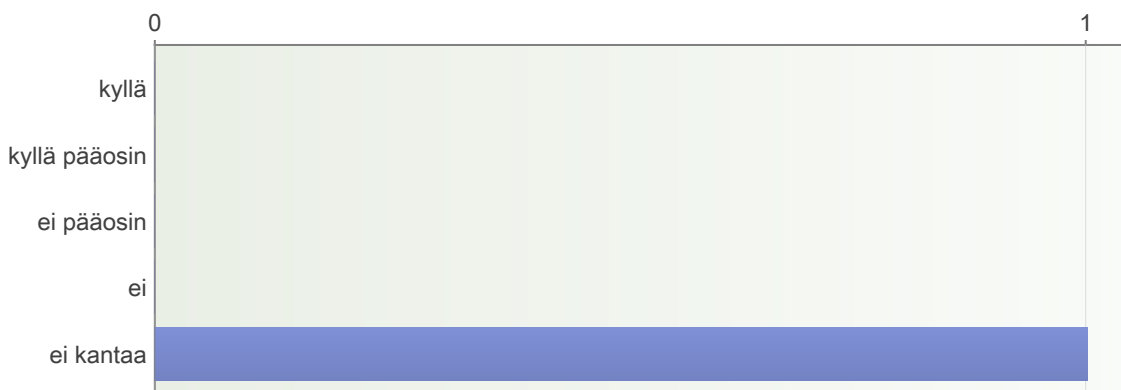
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen horisontaalinen ja vertikaalinen integraatio on riippuvainen asiakassuunnitelman mukaisesta toimijoiden välisestä yhteistyöstä, ja etenkin tiedonsiirtoon varattujen teknisten ratkaisujen käyttöönotettavuudesta ja toimivuudesta. Teknisten ratkaisujen käyttöönotto tulee tapahtua kohtuullisin kustannuksin, pienet toimijat huomioiden.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

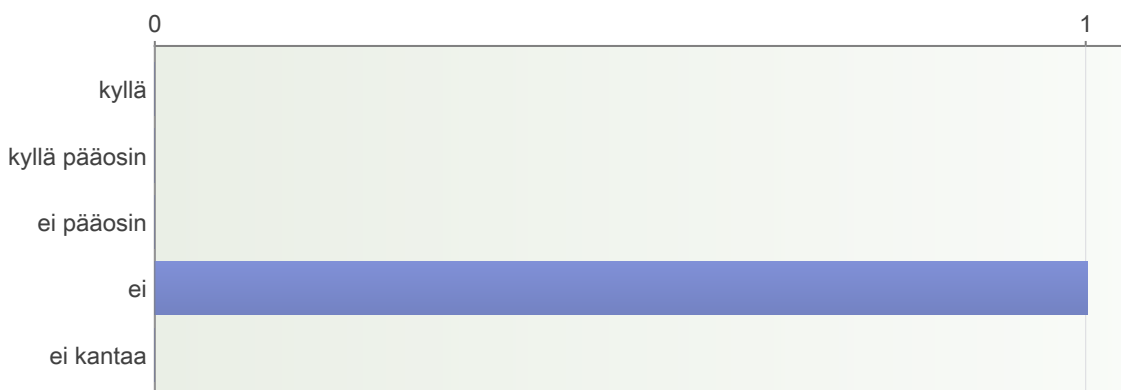

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

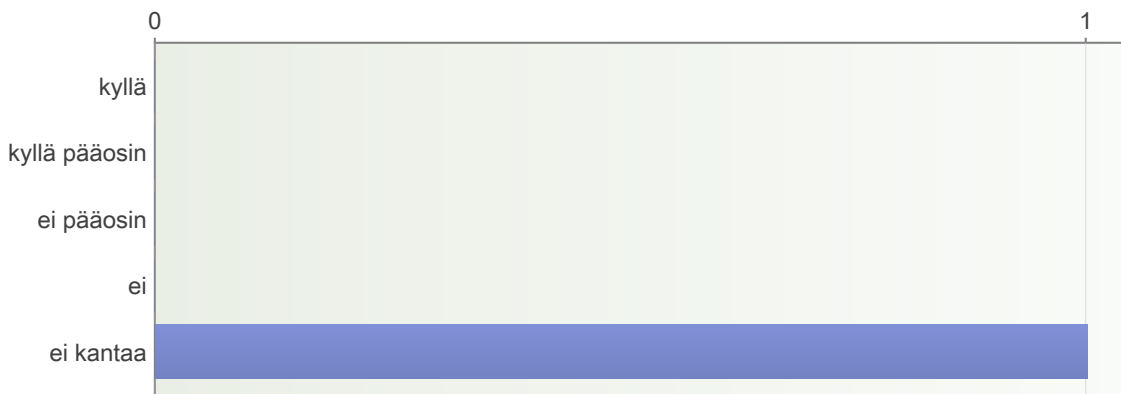
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lääkinnällisen, vaativan laitostuntoutuksen kannalta tarkasteltuna valinnanvapauslakiluonnos tulee todennäköisesti lisäämään kustannuksia. Tiedonsiirtoon ja yhteistyöhön liittyvät kustannukset tulevat lisääntymään, mikäli kuntoutuskokonaisuuden toteutus tapahtuu useita eri organisaatioita edustavista moniammatillisista asiantuntijoista. Katso myös vastaus kysymykseen 2.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvuluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

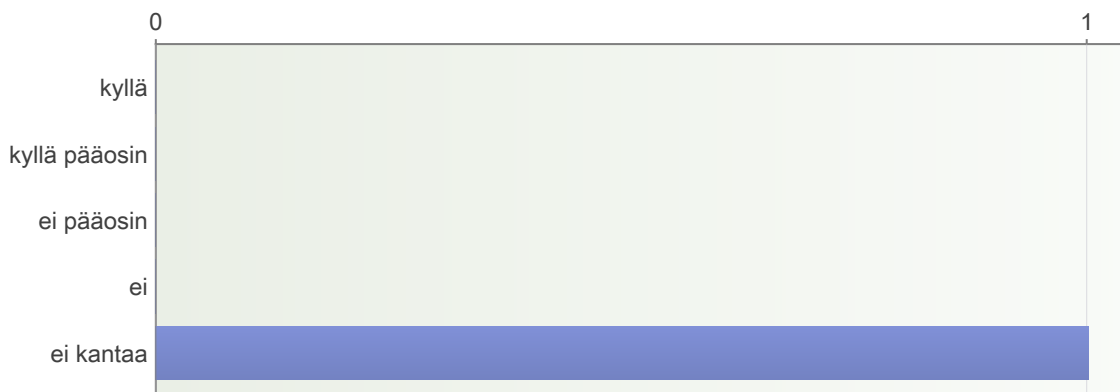
Ei vastauksia.

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

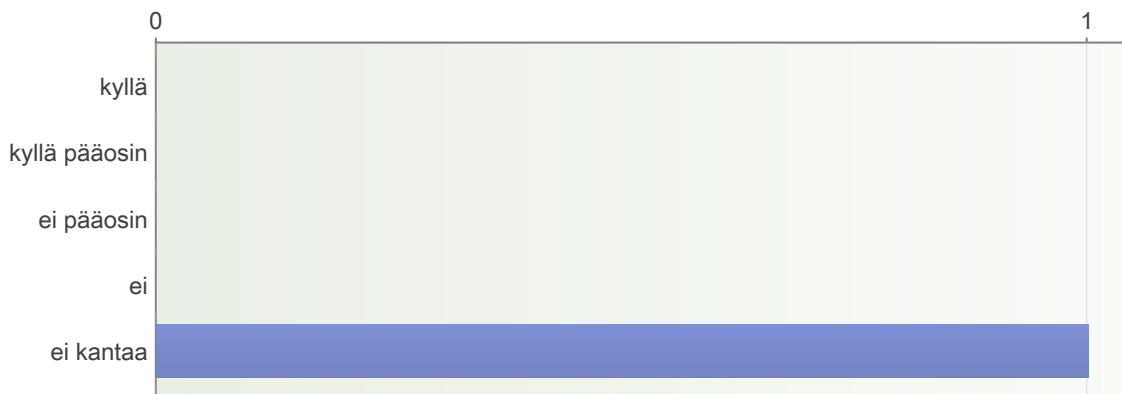
26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

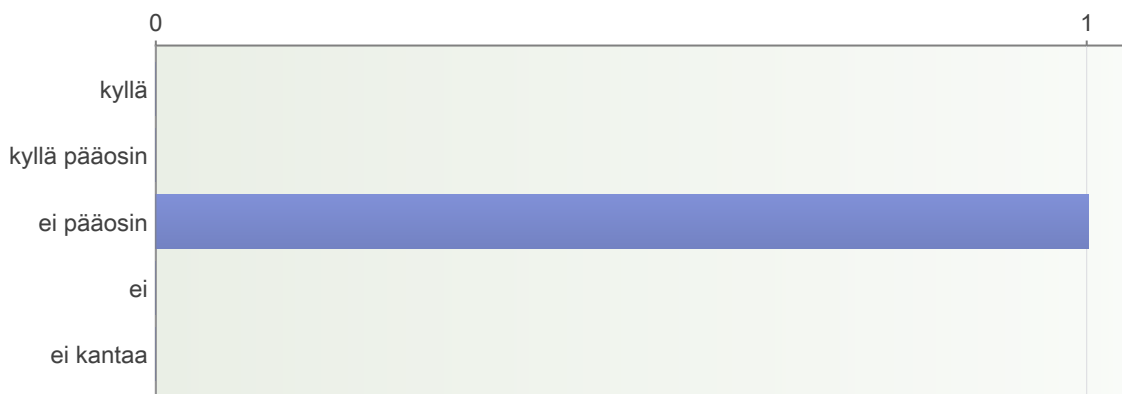

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

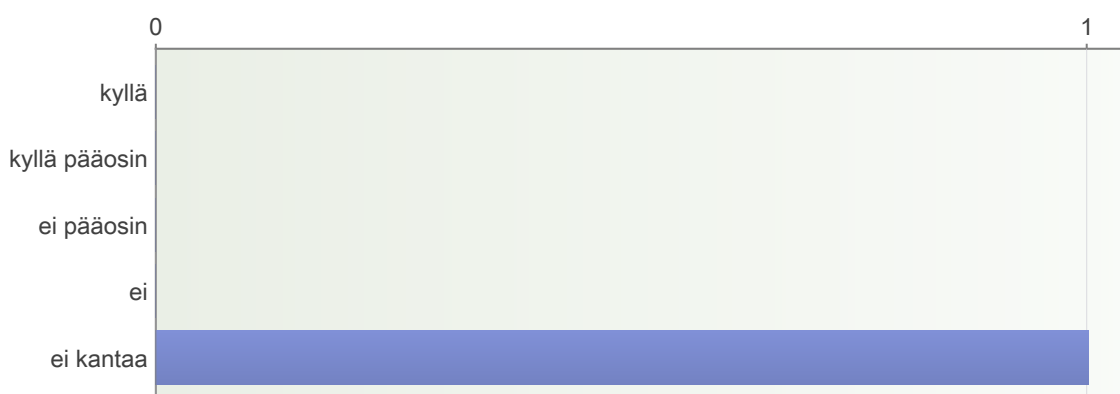
30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- On tarkoituksenmukaista, että sosiaalitoimen viranomaistoimintaa tehdään erikoissairaanhoidossa. Myös sotekeskuksissa tulee olla asianmukaiset ko. palvelut. Lääkinnällisen laituskuntoutuksen moniammatilliseen asiantuntijatiimiin sisältyy jo nykyisellään sosiaalityöntekijän palvelut; sosiaalihuollon palvelujen ohjaus ja neuvonta. Näkemyksemme on, että erillisen työryhmän perustaminen ei paranna palvelujen saatavuutta ja laatua, vaan em. organisaatioissa tulee olla riittävä oma osaaminen ja moniammatillinen työskentelyote.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

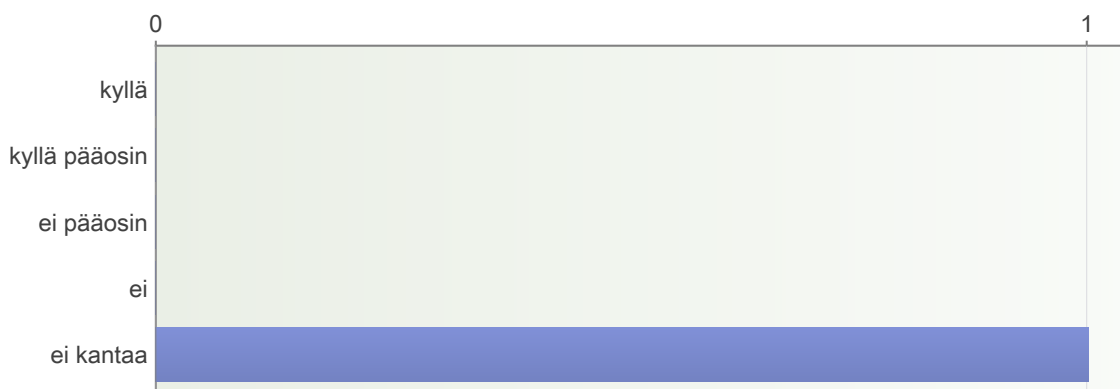

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

36. Vapaamuotoiset huomiot.

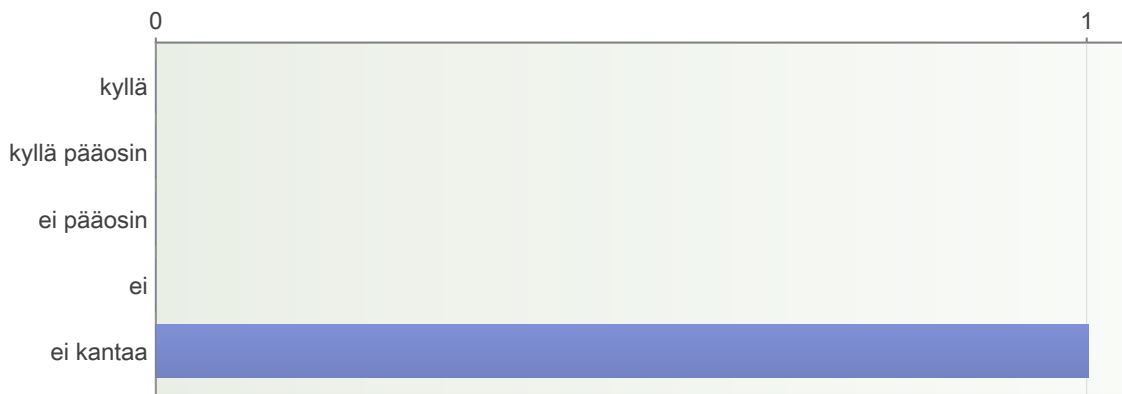
Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa ei ole riittäväällä tavalla yksilöity esim. lääkinnälliseen laitospääntöusjaksöön sisältyvää, yksittäisten ammattihenkilöiden asiakassetelillä toteuttamaa kuntoutusta/hoitoa. Tarkoituksenmukaista on, että laitospääntöuksessa kuntoutusjaksön kokonaisuus on se, mitä valitaan. Palvelun tuottajalla tulee olla mahdollisuus käyttää eri osa-alueilla alihankintaa, mutta kokonaisuuden hallinnan kannalta kuntoutuksen osa-alueiden (esim. puheterapia) valinta asiakassetelituottajien kirjosta pirstoo kuntoutuksen kokonaisuuden ja on siten uhka kuntoutuksen tuloksellisuudelle.

Katso myös vastaus kysymykseen 2.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

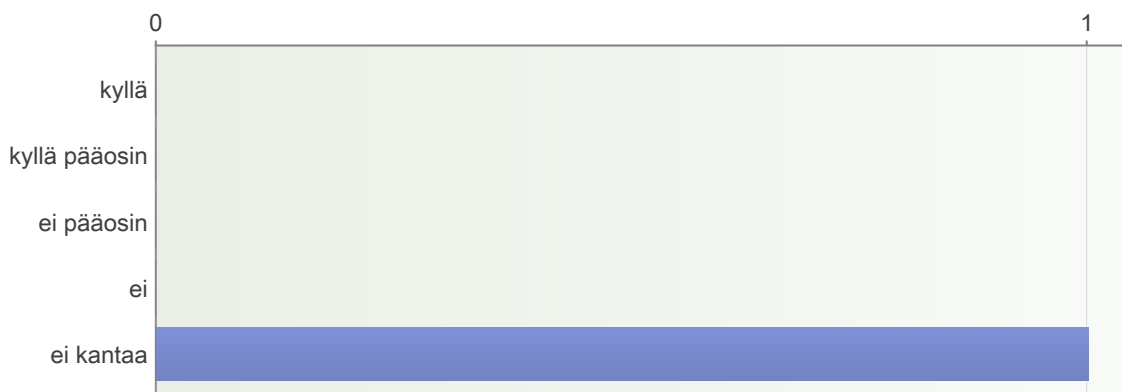

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

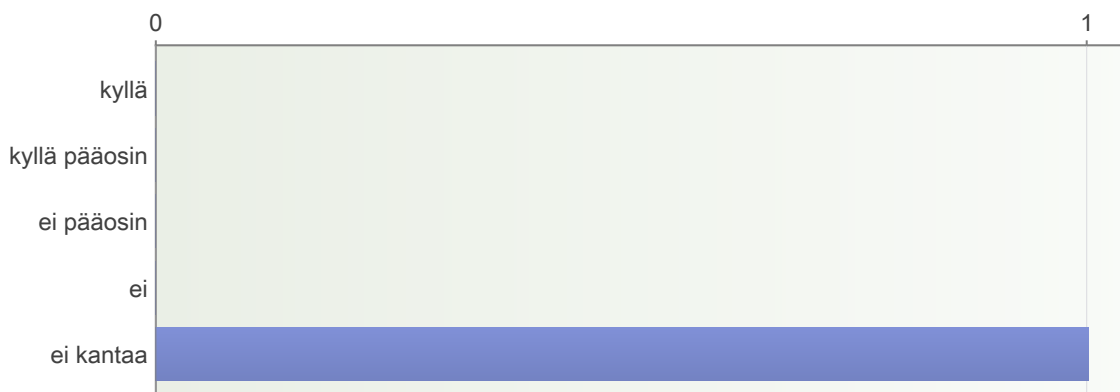

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

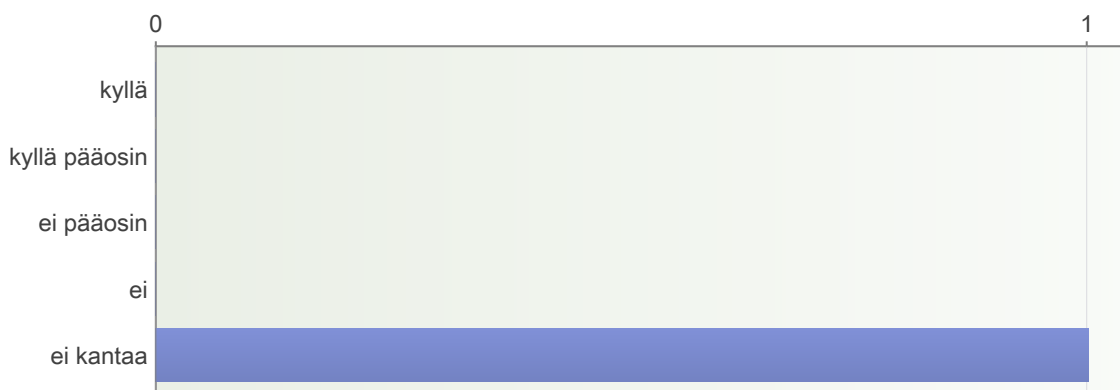

42. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

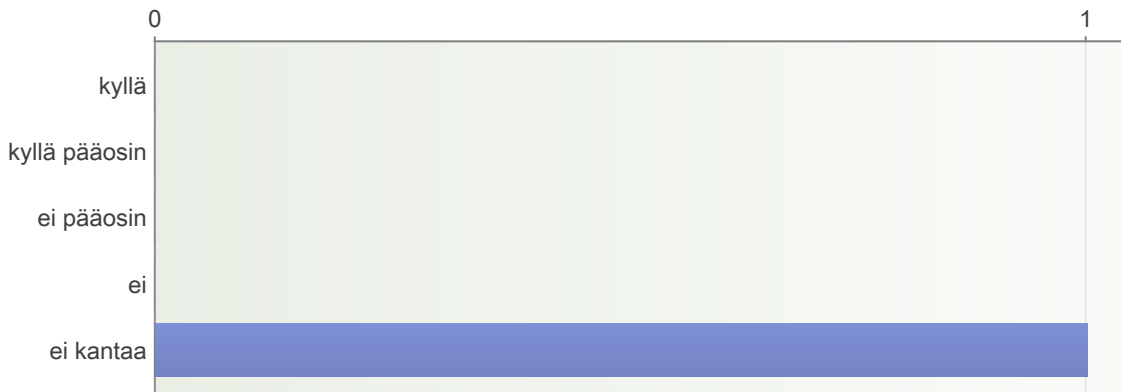

44. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

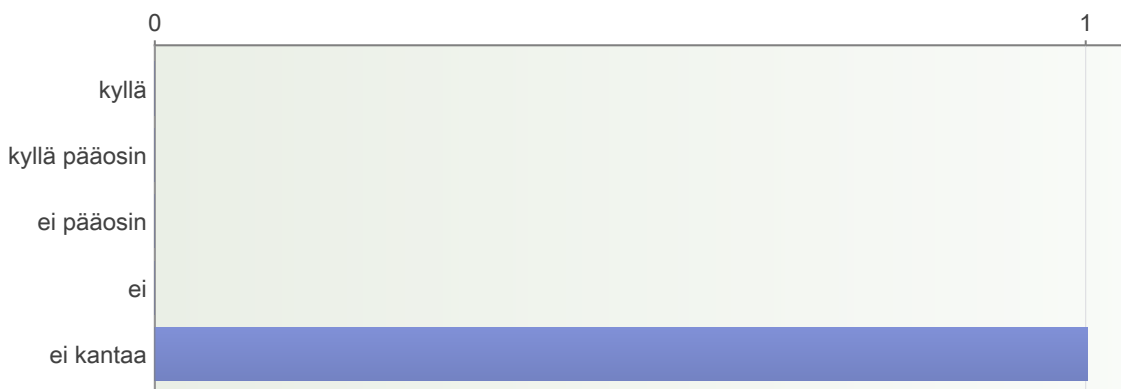

46. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

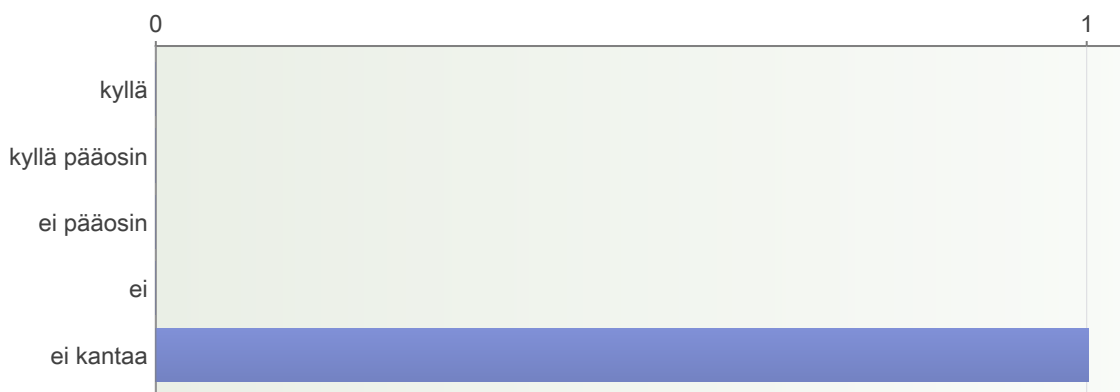

48. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

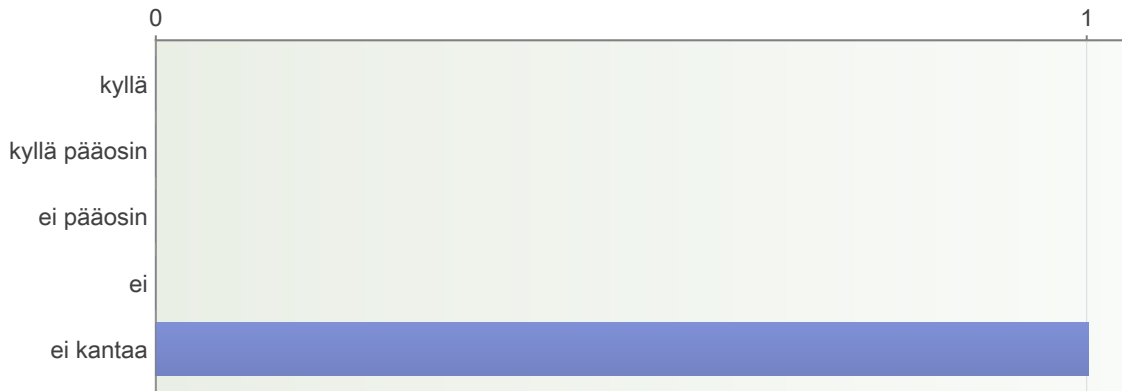

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

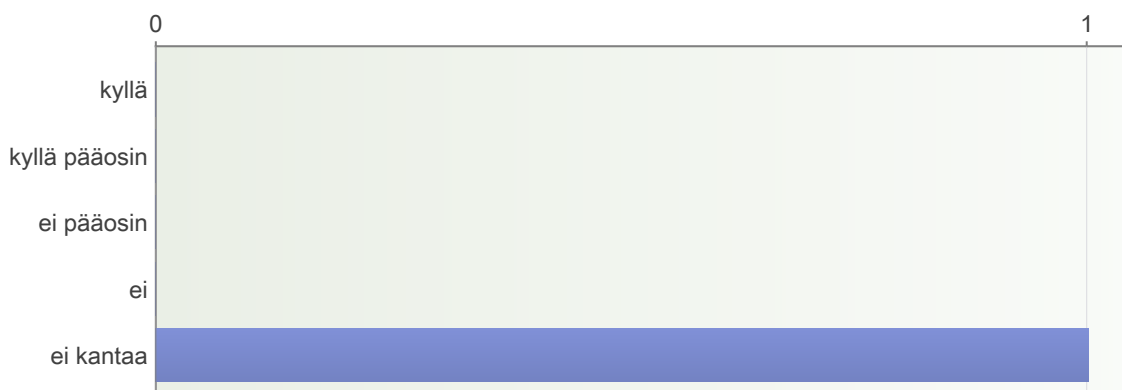

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

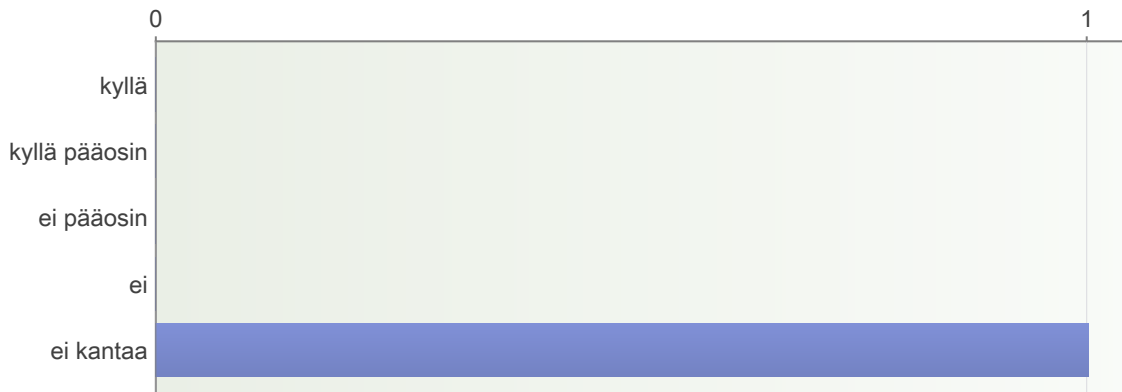
56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

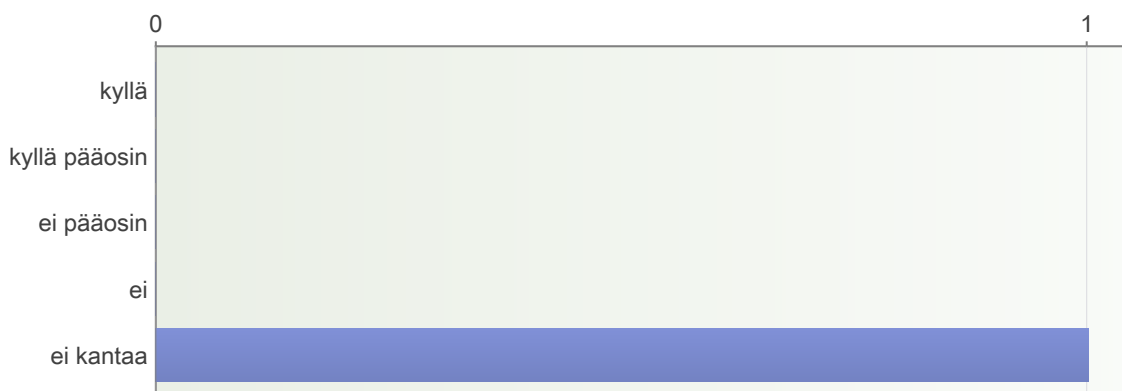

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

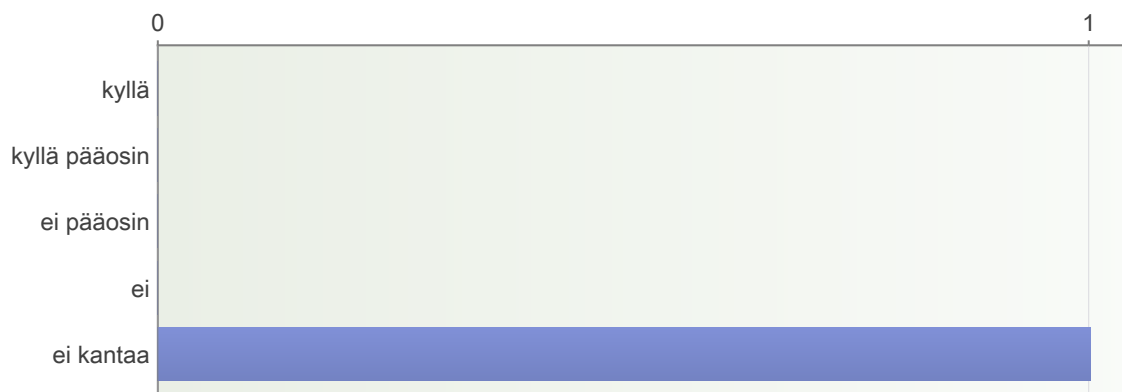

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

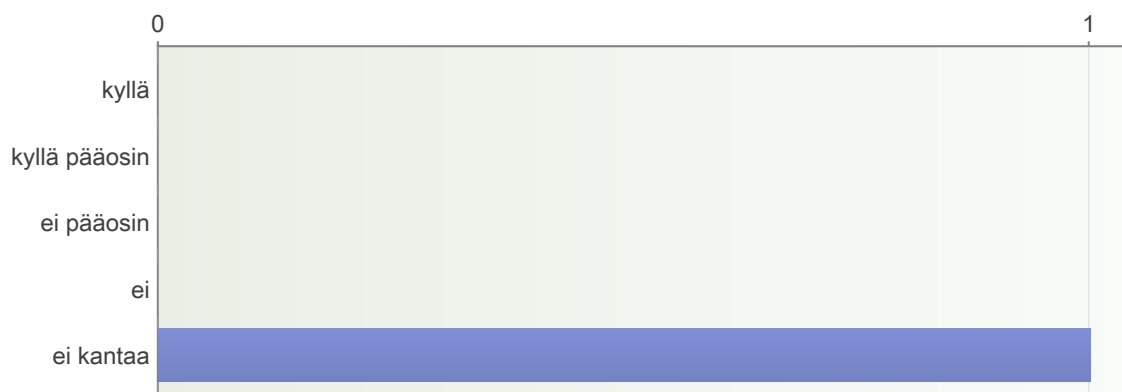

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

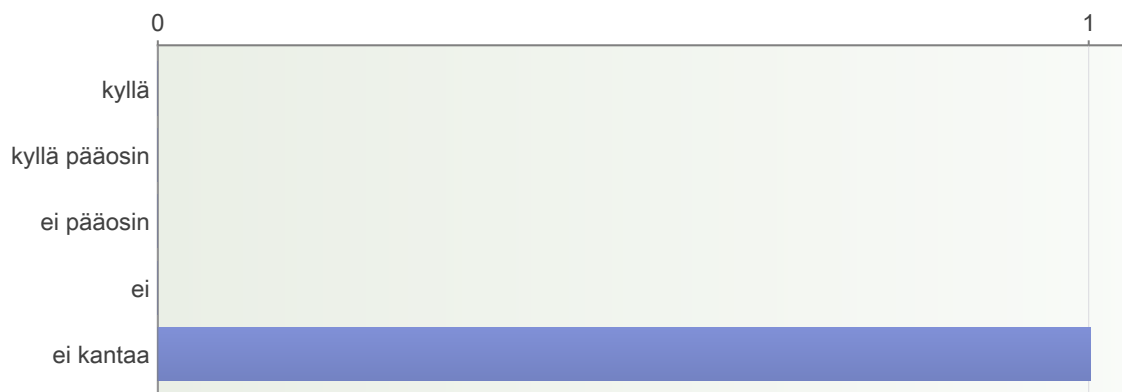

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

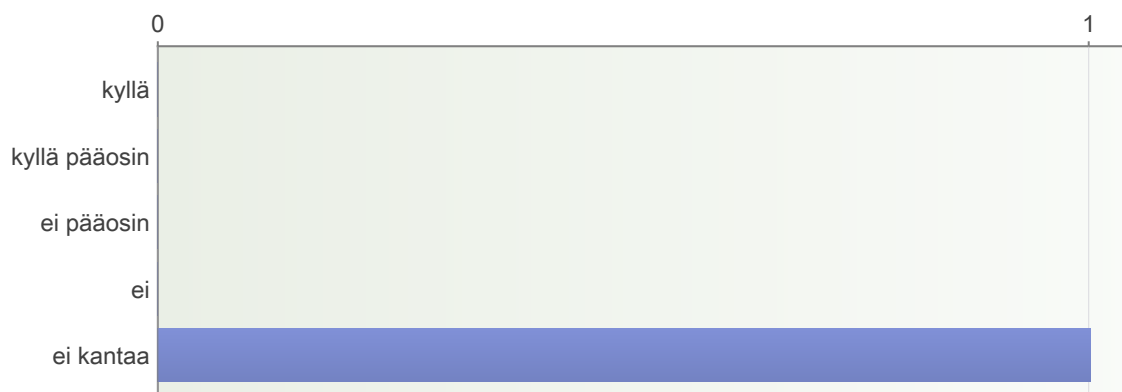

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

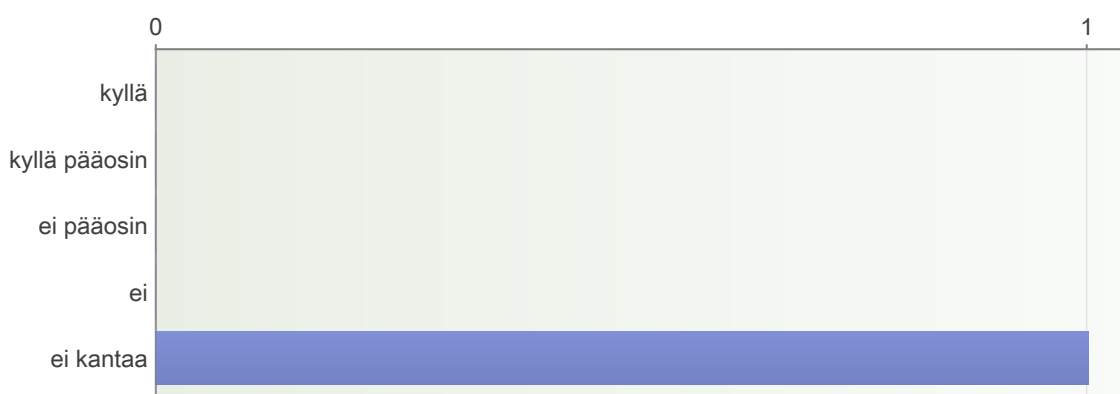

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

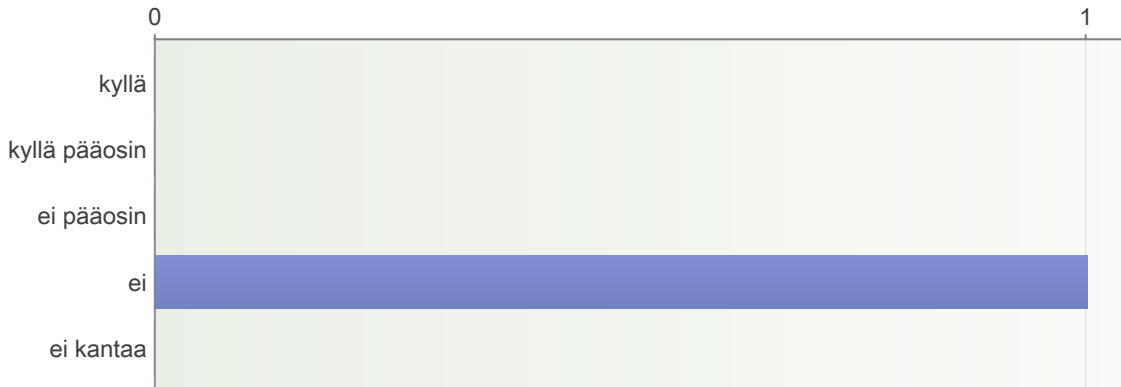

72. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme aikaisempiin vastauksiimme ja huoleemme lääkinnällisen laitospääntöityksen pirstaloitumiseen lakiluonnoksen toteutuessa nyt suunnitellulla tavalla.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Kiljavan Sairaala Oy:n toiminta on yhteistyömalli, jonka avulla Keski-Uudenmaan kunnat ja HUS-kuntayhtymä (Hyvinkään sairaala) ovat organisoineet järjestämisvastuullaan olevien hoito- ja kuntoutuspalvelujen tuottamisen alueellaan. Osakeyhtiönä toimiva Kiljavan Sairaala Oy edustaa maan hallituksen hallitusohjelmassaan 2015 linjaamia kärkihankkeita; palvelujen asiakaslähtöisyyttä, julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuutta, asiakkaan valinnanvapauden lisääntymistä sekä kuntoutusjärjestelmän uudistusta.

Sote- ja maakuntauudistuksen voimaantulolakiuudistuksen 21 §:n mukaan kuntien irtain sote-omaisuus (osakkeet) siirtyy maakunnalle ja siirto tapahtuu korvauksetta. Lakiluonnosten toteutuessa suunnitellusti, Kiljavan Sairaala Oy:n osakkeet siirtyvät Uudenmaan maakunnan haltuun. Yhtiö tulee siten toimimaan maakunnan konserniyhtiönä tuottaen maakunnan liikelaitoksen vastuulla olevia palveluja pyrkien yhteensovittamaan ne kuntoutujan /potilaan suoran valinnan palveluihin ja asiakassetelillä hankkimiin palveluihin.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Lääkinnällisen kuntoutuksen osalta toteamme, että STM:n Kuntoutuksen uudistamiskomitea on julkaissut syksyllä 2017 raportin ”Ehdotukset kuntoutusjärjestelmän uudistamiseksi” (STM raporteja ja muistioita 2017:41). Tämän raportin ehdotukset tulee hyödyntää valinnanvapauslakiluonnoksen käsittelyn yhteydessä.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.